

Technická univerzita v Liberci

FAKULTA PŘÍRODOVĚDNĚ-HUMANITNÍ A PEDAGOGICKÁ

Katedra: filosofie

Studijní program: Specializace v pedagogice

Studijní obor (kombinace): Humanitní studia se zaměřením na vzdělávání,
Německý jazyk se zaměřením na vzdělávání

E-LEARNING A JEHO VYUŽITÍ NA FAKULTĚ PŘÍRODOVĚDNĚ-HUMANITNÍ A PEDAGOGICKÉ TECHNICKÉ UNIVERZITY V LIBERCI

E-LEARNING AND ITS IMPLEMENTATION AT FACULTY OF SCIENCE, HUMANITIES AND EDUCATION OF TECHNICAL UNIVERSITY OF LIBEREC

Bakalářská práce: 10-FP-KFL-0001

Autor:

Jana ŠEBESTOVÁ

Podpis:

.....

Adresa:

Husovo náměstí 17
552 03, Česká Skalice

Vedoucí práce: PhDr. Stanislava Exnerová

Konzultant: –

Počet

stran	grafů	obrázků	tabulek	pramenů	příloh
45	7	6	1	13	2

V Liberci dne: 12. 4. 2010

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

FAKULTA PŘÍRODOVĚDNĚ-HUMANITNÍ A PEDAGOGICKÁ

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(pro bakalářský studijní program)

pro (kandidát): Jana Šebestová

adresa: Husovo náměstí 17, Česká Skalice, 552 03

studijní obor (kombinace): Specializace v pedagogice se zaměřením na vzdělávání - humanitní studia a německý jazyk

Název BP: **E-learning a jeho využití na Fakultě přírodovědně-humanitní a pedagogické Technické univerzity v Liberci**

Název BP v angličtině: **E-learning and its Implementation at Faculty of Science, Humanities and Education of Technical University of Liberec**

Vedoucí práce: PhDr. Stanislava Exnerová

Konzultant:

Termín odevzdání: duben 2010

Poznámka: Podmínky pro zadání práce jsou k nahlédnutí na katedrách. Katedry rovněž formulují podrobnosti zadání. Zásady pro zpracování BP jsou k dispozici ve dvou verzích (stručné, resp. metodické pokyny) na katedrách a na Děkanátě Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické TU v Liberci.

V Liberci dne 7. 5. 2009

děkan

vedoucí katedry

Převzal (kandidát): _____

Datum: _____

Podpis: _____

Název BP:	E-LEARNING A JEHO VYUŽITÍ NA FAKULTĚ PŘÍRODOVĚDNĚ-HUMANITNÍ A PEDAGOGICKÉ TECHNICKÉ UNIVERZITY V LIBERCI
Vedoucí práce:	PhDr. Stanislava Exnerová
Cíl:	vysvětlení a seznámení se s pojmem E-learning, analýza využívání E-learningu na Fakultě přírodovědně-humanitní a pedagogické Technické univerzity v Liberci
Požadavky:	seznámení se se situací, její analýza
Metody:	prostudování literatury, analytická metoda, dotazníková metoda
Literatura:	KOPECKÝ , Kamil. E-learning (nejen) pro pedagogy. 1. vyd. Olomouc : Hanex, 2006. 125 s. ISBN 80-85783-50-9. E-learning na FP TUL : Život, vzdělání, úspěch [online]. 2009 [cit. 2009-04-12]. Dostupný z WWW: < http://moodle.fp.tul.cz/ >.

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

V Liberci dne: 12. 4. 2010

Jana Šebestová

Děkuji především své vedoucí Dr. Exnerové a správci Moodle serveru Dr. Slavíkovi za cenné informace, rady a připomínky, bez nichž by tato práce mohla jen těžko vzniknout. Dále děkuji Ing. Círovi za vytvoření elektronické podoby ankety a všem respondentům, kteří věnovali svůj čas na její vyplnění. V neposlední řadě bych ráda poděkovala všem svým blízkým za psychickou podporu během psaní mé práce.

Anotace

Tato bakalářská práce si klade za cíl seznámit čtenáře s pojmem e-learning. Uvedeny a vysvětleny jsou vedle pojmu e-learning i jeho základní klady a zápory, pojmy z jeho technického pozadí a základní podoba e-learningového kurzu. V práci je popsán i poměrně nový pojem z této oblasti, blended learning. Dále následuje seznámení s Moodle serverem FP TUL a výčet jeho základních možností, včetně krátkého manuálu pro práci s ním. V této části práce jsou také analyzovány a diskutovány jak oficiální statistiky o využívání Moodle serveru, tak anketa, která probíhala v řadách studentů i učitelů. Konkrétní otázky ankety jsou uvedeny v přílohách.

Klíčová slova: e-learning; e-learningový kurz; Moodle server FP TUL; statistiky; anketa

Zusammenfassung

Diese Bachelorarbeit hat sich zum Ziel gesetzt, den Leser mit dem Begriff E-learning bekannt zu machen. Neben dem Begriff E-learning sind auch seine Vorteile und Nachteile, Begriffe aus seinem technischen Hintergrund und die grundlegende Form von einem E-learning Kurs genannt und erklärt. In der Arbeit ist auch ganz neuer Begriff aus diesem Gebiet, Blended learning, beschrieben. Die Arbeit macht weiterhin mit Moodle server FP TUL bekannt, erklärt seine grundlegenden Möglichkeiten und bietet auch das kurze Manual an. In weiterem Teil der Arbeit sind sowohl die offiziellen Statistiken, als auch die Ergebnisse der Umfrage analysiert und diskutiert. Die Umfrage wurde nicht nur bei Lehrern sondern auch bei Studenten durchgeführt. Die konkreten Fragen der Umfrage stehen in den Anlagen zur Verfügung.

Schlüsselwörter: E-learning; E-learning Kurs; Moodle server FP TUL; Statistiken; Umfrage

Summary

The aim of this bachelor thesis is to acquaint the reader with the concept of e-learning. The concept of e-learning and his pros and cons are described, concepts of e-learning technical background and basic interface e-learning course are also described. Moreover blended e-learning is described in this work, which is a new e-learning approach. Introduction and list of basic options of Moodle server FP TUL is next part of this paper, including manual how to work with Moodle. In this part are also analyzed and discussed the official statistics of using Moodle server, results of a survey conducted among students are also discussed. List of survey questions is in Annex.

Key words: e-learning; e-learning course; Moodle server FP TUL; statistics; survey

Obsah

1. Úvod	9
2. Obecně o e-learningu	10
2.1. Co je e-learning?	10
2.2. Klady, zápory a nejčastější omyly e-learningu	11
2.2.1 Klady e-learningu	12
2.2.2 Zápory e-learningu	14
2.2.3 Omyly spjaté s e-learningem	14
2.2.4 Shrnutí	15
2.3. E-learning po technické stránce	15
2.3.1 Online a offline e-learning	16
2.3.2 CBT, WBT, LMS	16
2.4. Tvorba e-learningového kurzu	17
2.5. Blended learning	18
3. E-learning na naší fakultě	21
3.1. Popis fakultního serveru Moodle	22
3.1.1 Přihlášení se	23
3.1.2 Můj Moodle	23
3.1.3 Konkrétní kurz	26
3.1.4 Činnosti kurzu	28
3.2. Využívání fakultního serveru Moodle	31
3.2.1 Vlastní zkušenost	31
3.2.2 Oficiální statistiky	32
3.2.3 Anketa	36
4. Závěr	42
5. Seznam literatury	44
6. Seznam příloh	45

1. Úvod

Ve své bakalářské práci jsem se chtěla zabývat komunikací mezi žákem a učitelem z nevšední stránky. Při hledání tématu jsem narazila na e-learning, který podmínku neobvyklé komunikace dokonale splňoval. Proto jsem se rozhodla svoji práci právě na e-learning a jeho využití na naší fakultě zaměřit. E-learning je poměrně nová a většině lidí stále ještě neznámá možnost komunikace a interakce mezi žáky a jejich kantorem. Ti spolu komunikují prostřednictvím internetu a počítače. E-learning v sobě však zahrnuje mnohem více a právě s tím by čtenáře tato práce měla seznámit.

První část práce je zaměřena na obecná fakta o e-learningu tak, aby i ten, kdo tento pojem slyší poprvé v životě, pochopil, o co se jedná a k čemu je e-learning dobrý. Kromě vysvětlení samotného pojmu e-learningu se čtenář v této části dozví o jeho základních kladech a záporech, bude stručně seznámen s technickým pozadím e-learningu, s tím, jak by měl vypadat správný e-learningový kurz a v neposlední řadě bude čtenáři vysvětlen i poměrně nový pojem z oblasti e-learningu a to blended learning.

Druhá část je zaměřena na využívání e-learningu na Fakultě přírodovědně-humanitní a pedagogické Technické univerzity v Liberci (FP TUL). Čtenář bude stručně obeznámen s Moodle serverem, s tím, jak Moodle server vůbec vypadá, jak se do něj má přihlásit, co vše v něm může dělat atd. Dále jsou v této části uvedeny oficiální statistiky z Moodle serveru FP TUL o jeho využívání a výsledky ankety, která byla zaměřena taktéž na jeho využívání a byla provedena jak v řadách studentů, tak v řadách učitelů.

2. Obecně o e-learningu

2.1. Co je e-learning?

Slovo e-learning pochází z anglického jazyka a v překladu znamená elektronické učení. Je to tedy učení, které probíhá elektronickou formou. Jednotná definice e-learningu však neexistuje. Na jedné straně proto, že e-learning je stále ještě mladá a nová záležitost, na té druhé je to způsobeno hlavně tím, že je to proces velmi dynamický a každý si ho může upravit dle svých potřeb. Kamil Kopecký ve své knize *E-learning (nejen) pro pedagogy*¹ uvádí dvě různé definice – v užším a širším slova smyslu. E-learning v užším slova smyslu je využívání počítačových sítí – intranetu a internetu, ve vzdělávání. Tato definice je zakořeněna v obecném povědomí víc než ta v širším slova smyslu, která za e-learning kromě využívání počítačových sítí považuje také aplikaci multimediálních technologií ve výuce – např. CD, DVD, vzdělávacích programů atd. V této práci se budu zabývat především e-learningem v užším slova smyslu, tedy využíváním počítačových sítí ve výuce.

Hned na začátku je třeba si ujasnit, že e-learning nechce nahradit klasickou prezenční výuku, nýbrž stát jejím vhodným doplňkem (v některých typech studia, zejména v distančním vzdělávání, tvoří výuka pomocí e-learningu dokonce převážnou většinu studia). V dnešní době, kdy děti tráví u počítače a internetu podstatnou část volného času, má e-learning zcela jistě svůj potenciál.

Mnozí si jistě představí e-learning jako pouhý text převedený do počítače, ze kterého se studenti učí – tento způsob se však nazývá e-reading (elektronické čtení). Ve formě e-readingu jsou studentům předávána například některá skripta, aby ušetřili za jejich nákup. E-learning tedy může sloužit buď jako vhodný doplněk klasické výuce, díky němuž mají studenti možnost procvičit si na počítači vědomosti získané ve škole, vyplnit si různé kvízy, přečíst si doplňující informace a další články k tématu, mohou s ostatními spolužáky i s vyučujícím diskutovat o problematických otázkách,... nebo tuto klasickou výuku může téměř plně

¹ KOPECKÝ, Kamil. *E-learning (nejen) pro pedagogy*. 1. vyd. Olomouc : HANEX, 2006. 130 s. ISBN 80-85783-50-9., str. 6

nahradit, například v již zmíněném distančním vzdělávání. E-learning je tedy jakýsi interaktivní způsob výuky, který je realizován prostřednictvím různých systémů (více o těchto systémech v kapitole týkající se technické stránky e-learningu).

Mluvím zde o studentech a dětech, jelikož se v této práci zaměřuji na využívání e-learningu ve školách, je ale třeba říci, že e-learning je nyní asi stále ještě více než školami využíván různými firmami, které díky němu školi a rekvalifikují své zaměstnance. E-learning je pro ně výhodný jednak z hlediska financí, kdy ušetří za prezenční kurzy a školení, ale i z důvodů časových. Zaměstnaní lidé nemají na vzdělávání tolik času jako běžní studenti, proto je pro ně velkou výhodou možnost vzdělávat se prostřednictvím internetu. Mohou tak totiž činit kdykoliv mají trochu času, třeba večer po práci či v sobotu odpoledne.

2.2. Klady, zápory a nejčastější omyly e-learningu

Jak již bylo na začátku řečeno, e-learning je poměrně nový a stále se vyvíjející způsob výuky. Není tedy divu, že se okolo něho neustále vynořuje spousta otázek a diskuzí, které se zabývají zejména tím, proč je či není e-learning vhodný. Společnost Net University s.r.o., která se zabývá poradenskou a vzdělávací činností, provedla v roce 2009 dotazníkové šetření², které se zabývalo postoji učitelů (62%), studentů (22%) a ostatních pracovníků školství (16%) k využívání e-learningu. Z výsledků vyplývá, že 88% respondentů využívá internetu ke svému vlastnímu vzdělávání a 92% by jich bylo ochotno využívat e-learningu ve výuce, pokud by byl kvalitně připraven a měl kvalitní zázemí (a to je vzhledem k zastaralým počítačům a pomalému internetu, zejména na základních a středních školách, často velkým problémem). Přesto se 85% respondentů shoduje v tom, že internetové vzdělávání má do budoucna veliký

² KOPECKÝ, Kamil, HAPKOVÁ, Ilona. *Učitelé a další pracovníci ve vztahu k e-learningem podporovanému vzdělávání* [online]. 2009 [cit. 2009-09-14]. Dostupný z WWW: <<http://www.net-university.cz/elearning/18-uitele-a-dali-pracovnici-ve-vztahu-k-e-learningem-podporovanemu-vzdlavani->>.

potenciál. Tito respondenti vidí v e-learningu především klady. Zbýlých 15% v něm zřejmě vidí spíše zápory. Jaké klady a zápory tedy e-learning přináší?

E-learning přináší spoustu kladů i záporů jak učitelům, tak studentům. Ty mohou být často velice různorodé a odlišné. E-learning má být nápomocen studentům a za cíl si klade zefektivnění výuky a vzdělávání – proto bude následující text pojednávat o těch kladech a záporech, které přináší e-learning studentům.

2.2.1 Klady e-learningu

Nejčastěji oceňovaným kladem e-learningu je **časová a prostorová flexibilita** a pohodlnost.³ Studenti velice pozitivně vítají možnost splnit si své studijní povinnosti kdykoliv a kdekoliv, stačí, když mají čas a chuť. Omezuje je jen technika, kterou ale díky notebookům mají prakticky neustále při sobě. Na své si tak přijdou jak „ranní ptáčata“ tak „noční sovy“. Mohou pracovat v době, kdy jsou nejaktivnější a nejsou omezováni rozvrhem hodin a časy přednášek. E-learning přináší také výhodu těm, kteří se potřebují učit v klidu a ruch třídy jim brání v soustředění se.

S výše uvedeným kladem souvisí i skutečnost, že díky e-learningu je možné zprostředkovat vzdělání daleko většímu množství lidí, jelikož e-learningový kurz není omezen kapacitou školních učeben, kterých je často nedostatek a proto školy nemohou nabrat více studentů.

S časovou a prostorovou flexibilitou souvisí i **individuální tempo studia**. Učitel⁴ může zadat různé úkoly, kvízy a práce s určitým mezním termínem odevzdání, čímž studentům umožňuje rozvrhnout si práci dle aktuálních možností a je jen na nich, zda si ji udělají s předstihem či na poslední chvíli – pro mnohé

³ EGEROVÁ, Dana. Integrace e-learningu do prezenční formy výuky. In HÁLA, Milan, HELMANOVÁ, Jarmila, HÁN, Jan. *Klady a zápory e-learningu na menších vysokých školách, ale nejen na nich*. [s.l.] : [s.n.], 2008. s. 65-71. Dostupný z WWW: <http://www.svses.cz/projekty/konference/e_learn/sbornik_%203153.pdf>.

⁴ Pro zjednodušení zde užívám termínu učitel, v odborné literatuře se ale často setkáme s termínem tutor, který nepředává informace přímo jako učitel, nýbrž studenty „pouze“ motivuje, pomáhá jim a odpovídá na jejich případné dotazy.

studenty, kteří si zadanou práci nedokážou optimálně rozvrhnout, se tak individualita může stát spíše záporům.

Další plus, kterým e-learning disponuje, je **ucelení informací a studijních materiálů** na jednom místě a jejich neustálá možnost **aktualizace**, kterou klasická tištěná skripta neumožňují, jelikož jejich vydání je běh na dlouhou trať. Často jsou fakta v tištěných skriptech zastaralá už tehdy, když se dostanou z tiskárny ke studentům. Studijní materiál v počítačové podobě lze naproti tomu jednoduše aktualizovat, či alespoň doplňovat o odkazy na aktuální informace. V elektronickém textu lze také velmi snadno propojovat jednotlivé články a skripta odkazy – student tak nemusí listovat v haldě papírů, stačí mu jednou kliknout myší a zobrazí se mu přesně to, co potřebuje.

E-learning dále umožňuje **lepší vnímání** a tím pádem i zapamatování probírané látky. Tento fakt je způsoben tím, že e-learning zapojuje lidské smysly lépe než tradiční výuka. Je známo, že lidé mají pět smyslů, z nichž převážnou většinu informací (80%) z okolí získáváme zrakem a zbylých 20% se rozdělí mezi ostatní čtyři smysly⁵. Z toho vyplývá, že je velmi důležité do výuky zapojovat především zrak. A právě to e-learning na rozdíl od tradiční výuky, kde se až 80% informací předává zvukem⁶, splňuje. Zapojit zrakové vnímání do výuky lze samozřejmě i jinak, než e-learningem, těžko se ale podaří najít větší grafické možnosti, než jaké nabízí počítač a internet. Musíme ale dát pozor, aby nedošlo k opačnému extrému a výuka nebyla založena pouze na zrakové percepci. Ideální je ve výuce aktivovat tolik smyslů, kolik je jen možných a optimálně je vyvažovat a střídat.

Poslední veliké plus e-learningu, o kterém se zde zmíním, je rychlá **komunikace** mezi studenty a učiteli, i mezi studenty navzájem. Komunikace mezi učitelem a studenty umožňuje i přehlednou **verifikaci**, kterou si student může

⁵ *Wikipedie, otevřená encyklopedie* [online]. 2009 [cit. 2009-09-14]. Dostupný z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Smyslov%C3%A1_soustava>.

⁶ KOPECKÝ, Kamil. *E-learning (nejen) pro pedagogy*. 1. vyd. Olomouc : HANEX, 2006. 130 s. ISBN 80-85783-50-9., str. 15

kdykoliv zobrazit. Vidí tak v průběhu celého studia, jak na tom je, kolik mu zbývá udělat úkolů, získat bodů, kreditů atd.

2.2.2 Zápory e-learningu

Zejména pro menší základní a střední školy je největším záparem e-learningu **potřeba určitého technického vybavení**. Ve školách se často nachází pouze jedna dvě počítačové učebny se zastaralým vybavením a pomalým internetem. Problémy s počítači by mohly vyřešit netbooky. Netbook je menší, lehčí a levnější obdoba notebooku, stojí v průměru okolo 7000 Kč a váží cca 1 kg. Jejich používání nyní testuje například Základní škola Pramínek v Brně a jejich financování by měly zajistit evropské fondy.⁷ Školy také tvrdí, že nemají peníze na to, aby si kupovaly drahé e-learningové programy. Později si ale ukážeme, že nemusí být za každou cenu drahé – na trhu existuje i spousta levných alternativ, z nichž mnohé jsou dokonce zdarma.

Mnohým uživatelům, kteří nejsou zcela zdatní v práci s počítačem, může činit problém i samotná **obsluha e-learningu**. Před samotným započítím kurzu je třeba účastníky proškolit o používání dotyčného programu. S tím souvisí i fakt, že e-learning nemusí vyhovovat všem – někdo se bez klasické výuky prostě neobejde.

Další problémy, jako je například **nedostatečná standardizace**⁸ – jak e-learningových systémů, tak vzdělávacího obsahu, se již netýká běžných uživatelů, ale těch, kteří e-learning vytvářejí.

2.2.3 Omyly spjaté s e-learningem

Prakticky pokaždé, když se objeví nějaká nová věc, tak se s ní vynoří také spousta desinformací, předsudků a omylů. Nejinak tomu je i s e-learningem.

⁷ Novinky.cz : Čeští studenti začnou používat miniaturní netbooky místo těžkých sešitů [online]. 2009 [cit. 2009-09-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.novinky.cz/internet-a-pc/hardware/166730-cesti-studenti-zacnou-pouzivat-miniaturni-netbooky-misto-tezkych-sesitu.html>>.

⁸ KOPECKÝ, Kamil. *E-learning (nejen) pro pedagogy*. 1. vyd. Olomouc : HANEX, 2006. 130 s. ISBN 80-85783-50-9., str. 20

Nejčastěji rozšířeným omylem je, že **e-learning je technologie**. E-learning však technologie pouze využívá. Tento rozdíl dobře vystihuje Kamil Kopecký⁹: „E-learning je specifický druh/typ/forma vzdělávání, která využívá dostupných informačních technologií, nelze však říci, že by e-learning byla jakákoli technologie, kterou pro vzdělávání použijeme.“

E-learning tedy není výukový program, internet, CD ani DVD – to jsou pouze technologie, které nám e-learning umožňují a bez nichž by nebyl možný. Je pochopitelné, že se to mnohým plete, přesto je nutné si tento rozdíl uvědomit. E-learning tyto technologie využívá proto, že nám naskýtají jiné možnosti než klasická výuka, kterou tak chce obohatit.

Další omyl, který e-learning doprovází, je, že **e-learning je drahý**. Jak jsem zmínila už v předchozí kapitole, vůbec tomu tak nemusí být. Ano, existují samozřejmě e-learningové programy za desítky i stovky tisíc, stejně tak ale i ty, které se dají sehnat za pár korun, či zcela zadarmo. Zde dobře platí staré známé heslo, že když se chce, tak to jde.

2.2.4 Shrnutí

Z výše uvedených údajů vyplývá, že e-learning má obecně více kladů než záporů. Samozřejmě je potřeba počítat s tím, že tyto i další klady a zápory e-learningu se odvíjejí individuálně od každého studenta, ty zde zmíněné jsou však víceméně obecně platné. Není tedy důvod se e-learningu obávat a bránit, je vidět, že nám naskýtá takové možnosti, které by mohly ideálně doplnit klasickou prezenční výuku.

2.3. E-learning po technické stránce

Již v samotném názvu e-learningu se skrývá, že je k jeho používání nutná technická podpora – zejména počítač s odpovídajícím softwarem a počítačové

⁹ KOPECKÝ, Kamil. *E-learning (nejen) pro pedagogy*. 1. vyd. Olomouc : HANEX, 2006. 130 s. ISBN 80-85783-50-9., str. 61

sítě. Nyní si vysvětlíme ty nejdůležitější technické pojmy, které s e-learningem souvisejí a se kterými se jistě při jeho zavádění a používání setkáte.

2.3.1 Online a offline e-learning

Online a offline jsou dle Kamila Kopeckého¹⁰ dvě základní formy e-learningu. Online e-learning by se zjednodušeně dal přirovnat k e-learningu v užším slova smyslu. Je to e-learning, který je provozován pomocí počítačových sítí. Jeho podmínkou tedy je, aby jeho účastníci byli připojeni na intranet či internet a mohli si tak vyměňovat informace. Online e-learning mohou kromě speciálních programů zastupovat například i chaty, ICQ, e-mail, video- a audiokonference atd.

Offline e-learning je naproti tomu e-learning, který si neklade podmínku být připojen na počítačové síť. Využívá tedy ostatních možností, které počítač nabízí – zejména CD a DVD se vzdělávacími programy a videi. Offline e-learning využívají zejména menší instituce, jako jsou základní a střední školy.

2.3.2 CBT, WBT, LMS

Tato zdánlivě nesouvisející písmenka označují technologické formy e-learningu tak, jak se postupně vyvíjely. Jejich následující popis vychází z knihy Kamila Kopeckého.¹¹

Nejdříve se e-learning realizoval pomocí CBT (computer based training). „Vzdělávací obsahy byly studujícím distribuovány na CD-ROMech, jen minimálně se využívalo počítačových sítí.“¹² CBT se tedy řadí k offline e-learningu.

Postupným vývojem technologií se začalo přecházet od CBT k WBT (web based training). WBT již využívá počítačových sítí – jde o online e-learning. Jednoduchý e-learningový systém ve WBT se dá pořídit již za několik tisíc, je tak

¹⁰ KOPECKÝ, Kamil. *E-learning (nejen) pro pedagogy*. 1. vyd. Olomouc : HANEX, 2006. 130 s. ISBN 80-85783-50-9., str. 9

¹¹ KOPECKÝ, Kamil. *E-learning (nejen) pro pedagogy*. 1. vyd. Olomouc : HANEX, 2006. 130 s. ISBN 80-85783-50-9., str. 22-28

¹² KOPECKÝ, Kamil. *E-learning (nejen) pro pedagogy*. 1. vyd. Olomouc : HANEX, 2006. 130 s. ISBN 80-85783-50-9., str. 22

vhodný pro ty, kteří na zavedení e-learningu mají omezené prostředky. Ačkoliv WBT udělalo oproti CBT veliký pokrok, stále není dostačující. Největší jeho problém je, že není standardizované.

Odborníci tedy začali hledat a vymýšlet ještě lepší systém a na základě WBT vzniklo LMS (learning management system). LMS je komplexní vzdělávací systém, který kromě distribuce výukového obsahu umožňuje sledovat činnost studujících, verifikovat jejich znalosti, umožnit jim vzájemnou komunikaci a také je motivovat.¹³ LMS systém si buď můžete nechat „ušít přímo na míru“ či využít tzv. open source systému. Open source systém (např. Moodle) je zdarma, jen je třeba mít k dispozici člověka, který systém bude spravovat. Pokud si necháte připravit LMS dle svých potřeb, budete si muset přichystat sumu v řádech deseti až statisíců.

CBT a WTB jsou pro relativně nízké pořizovací náklady využívány zejména menšími institucemi, kterým tyto jednodušší systémy bohatě stačí. LMS na druhou stranu používají především velké instituce, jako jsou vysoké školy a společnosti s vyšším počtem zaměstnanců.

2.4. Tvorba e-learningového kurzu

Než se vůbec začne e-learningový kurz používat, je logicky nezbytné, aby ho někdo vytvořil. Nabízejí se tyto možnosti – kurz si necháte udělat přímo na míru; použijete již vytvořený kurz; uděláte si kurz vlastní. Každá možnost s sebou nese samozřejmě své pro i proti. Kurz na míru je pro většinu moc drahý. Kurz již někým vytvořený zcela jistě nemusí splňovat vaše požadavky a představy a kurz, který si sami vytvoříte, vás zase bude stát úsilí a čas. Ať už se rozhodnete pro jakoukoliv možnost, měli bychom si zde vysvětlit, co by správný kurz měl obsahovat.

¹³ *Net University: Kolik stojí e-learning?* [online]. 2009 [cit. 2009-09-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.net-university.cz/elearning/10-kolikstojielearning>>.

Nejprve je třeba ujasnit si, pro koho daný kurz děláme. Pokud je to pro studenty distančního vzdělávání, tak je zapotřebí kurz propracovat skutečně do posledního detailu, spolupracovat s dalšími vyučujícími a neustále mít na paměti, že distanční text či kurz je mnohdy to jediné, z čeho student distančního vzdělávání čerpá. Když ale kurz děláme jako doplněk klasické prezenční výuky – například pro získání zápočtu, procvičení probírané látky či pro další domácí vzdělávání, tak je možné od výše uvedených kritérií lehce upustit. Takovýto student má totiž možnost se učitele dotazovat a zejména je důležité, že naprostou většinu toho, s čím se v e-learningu setká, zná už z prezenční výuky.

Základem je, aby e-learningový kurz studenta zaujal, aby s kurzem pracoval rád a s chutí. Kurz tedy musí být hravý, přitažlivý, přehledný, srozumitelný, komplexní a zejména přiměřený určité skupině studentů. Často se při tvorbě kurzu využívá tzv. ADDIE strategie (analysis, design, development, implementation, evaluation), které se běžně používá v celé EU.¹⁴

Velmi důležité je, aby e-learningový kurz obsahoval evaluaci. Ta většinou probíhá na konci kurzu a jejím úkolem je, aby studenti ohodnotili kurz, vyzdvihli jeho klady a zápory a vyjádřili svá přání a připomínky. Pro další etapu studia se kurz může dle výsledků evaluace pozměnit a mít tak lepší vzdělávací efekt.

2.5. Blended learning

Blended learning (z anglického blended – míchaný, smíšený) je pojem, který je poměrně nový a v českém povědomí je ještě méně zažitý než pojem e-learning, tudíž se opět naskytá problém s jeho definicí. Podívejme se proto, jak jej vymezují různí autoři. Dle Ludvíka Egera¹⁵ se jedná o kombinaci e-learningu s prezenčními formami studia a tím pádem se odstraňují některé nedostatky,

¹⁴ Více (nejen) o ADDIE strategii naleznete zde: KOPECKÝ, Kamil. *E-learning (nejen) pro pedagogy*. 1. vyd. Olomouc : HANEX, 2006. 130 s. ISBN 80-85783-50-9., str. 47n.

¹⁵ EGER, Ludvík. Blended learning. *AULA*. 2004, roč. 12, č. 3, s. 21-24.

kterými e-learning trpí. Stejně tak se dívá na blended learning i Kamil Kopecký¹⁶, který jej považuje za kombinaci klasické prezenční výuky a, ať již offline či online, e-learningu. Zřejmě nejlepší představu blended learningu čtenáři poskytují definice od Margarete Grimus¹⁷, která jej označuje jako hybridní učení. Shrňme, že blended learning je tedy dle zmíněných definic křížení, míšení či mixování e-learningu s prezenčními formami výuky a nastupuje zejména tam, kde ani jedna z jeho dvou složek sama o sobě nestačí či nevyhovuje. To se týká zejména oborů, které se bez prezenční výuky neobejdou, na druhou stranu se ale nechtějí připravit o možnosti, které jim e-learning přináší.

Na vysoké škole to může být například výuka cizích jazyků, kde je nutné zažít i přímý kontakt s jazykem v podobě konverzace s učitelem. V případě rekvalifikačních kurzů (zejména z oblasti technických oborů) se bez přímého „osahání“ problematiky taky nelze obejít – pomocí e-learningu, kde se účastníci dozvědí vše teoretické, lze však podstatně zkrátit a urychlit dobu trvání samotného rekvalifikačního kurzu a udělat jej také více flexibilním. Blended learning se vyskytuje i na základních a středních školách, kde se využívají různé internetové aplikace a webové stránky, které si žáci prohlíží během výuky s pomocí učitele (který mnohdy ani netuší, že blended learningu používá). Nejčastěji se jedná o používání online encyklopedií (například wikipedie), slovníků, zpravodajských serverů atd. Nabízejí se ale i další možnosti – například aplikace Google Earth, díky které se můžete ocitnout v jakémkoliv místě planety a prohlédnout si jej. Mnoho míst je dnes již zpracováno dokonce ve formátu 3D, takže je možno absolvovat jakousi virtuální procházku a vidět tak určité místo téměř tak, jako kdybyste se na něm skutečně nacházeli. Tato aplikace je vhodná zejména pro výuku zeměpisu a reálií v rámci cizích jazyků. Další zajímavá věc, kterou lze ve výuce díky internetu použít, je portál Škola za školou¹⁸, kde se nachází tisíce cvičení k naprosté většině učebnic, které se na základních a středních školách

¹⁶ Net-university: *Modely tzv. blended learningu (úvod do problematiky)* [online]. 2009 [cit. 2009-11-09]. Dostupný z WWW: <<http://www.net-university.cz/elearning/20-modely-tzv-blended-learningu-uvod-do-problematiky->>.

¹⁷ GRIMUS, Margarete. *ELearning, eTeaching, eEducation : Ein Aspekt einer neuen Lernkultur: Studententext für Europäische Masterstudiengänge*. [s.l.] : [s.n.], 2003. 205 s. ISBN 80-7315-052-2.

¹⁸ Více o projektu Škola za školou naleznete zde: *Škola za školou* [online]. 2005 [cit. 2009-11-29]. Dostupný z WWW: <<http://skolazaskolou.cz/>>.

používají. Veškerý vzdělávací obsah Školy za školou je schválen MŠMT, a abyste jej mohli využívat, tak si stačí zakoupit licenci, která stojí v průměru okolo 200 Kč na žáka na školní rok.

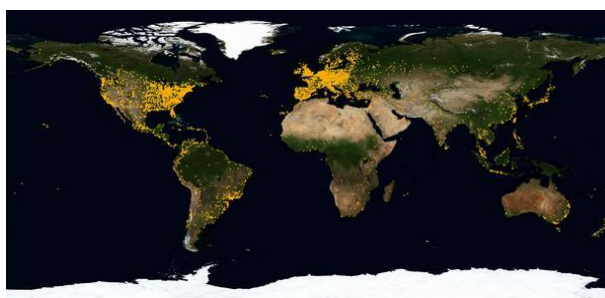
Z výše uvedených příkladů je vidět, že blended learning je aplikovatelný na široké pole aktivit, od základního po vysoké školství, v rekvalifikačních a distančních kurzech atd. Jeho síla tkví zejména v tom, že je velmi flexibilní a každý, kdo jej používá, si může poměr mezi klasickou prezenční výukou a e-learningem nastavit dle aktuálních potřeb. Ludvík Eger vidí důležitost blended learningu zejména „v tzv. krátkých kurzech, které budou vysoké i střední školy nabízet v dalším vzdělávání a které jsou v zahraničí obvyklé a žádané.“¹⁹

¹⁹ EGER, Ludvík. Blended learning. *AULA*. 2004, roč. 12, č. 3, s. 21-24.

3. E-learning na naší fakultě

Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická pro účely e-learningu využívá celosvětově rozšířený e-learningový portál Moodle. Moodle je softwarový balíček, který slouží k vytváření a používání elektronických kurzů. Moodle je dynamický, neustále se vyvíjející softwarový projekt, který podporuje konstruktivistické pojetí výuky. Tento projekt je přístupný zcela zdarma a není náročný na techniku, nainstalovat lze prakticky na každém počítači.²⁰ Oficiální stránky Moodle naleznete na této adrese: <http://moodle.org/>, kde se mimo jiné dozvíte, že zakladatelem Moodlu je Martin Dougiamas, který dodnes vývoj Moodlu řídí.

V úvodní větě této kapitoly stojí, že je Moodle celosvětově rozšířený systém. Tuto tezi potvrzují statistiky²¹, které jsou přístupné na oficiálních stránkách Moodlu. K datu 5. února 2010 bylo 45 416 instalací systému Moodle ve 205 zemích světa. Do 3 162 163 registrovaných kurzů bylo přihlášeno 32 406 672 uživatelů. Už tato čísla mluví jasně pro fakt, že Moodle je skutečně celosvětově rozšířený fenomén. Pro jistotu však ještě uvedme deset zemí, které jej využívají nejčastěji – jsou to Spojené státy americké, Španělsko, Velká Británie, Brazílie, Německo, Portugalsko, Mexiko, Austrálie, Itálie a Kanada. Za zmínku stojí jistě i fakt, že za jeden den se na Moodle zaregistruje přibližně 1000 nových členů.

Obrázek 1 - mapa využívání portálu Moodle – žlutá barva signalizuje místa, kde je portál využíván²²

²⁰ Volně přeloženo z: *Moodle : Was ist moodle?* [online]. 2010 [cit. 2010-02-05]. Dostupný z WWW: <http://docs.moodle.org/de/Was_ist_Moodle%3F>.

²¹ *Moodle : Statistics* [online]. 2010 [cit. 2010-02-05]. Dostupný z WWW: <<http://moodle.org/stats/>>.

²² *Moodle* [online]. 2010 [cit. 2010-02-05]. Dostupný z WWW: <<http://moodle.org/sites/>>.

3.1. Popis fakultního serveru Moodle

Konkrétní podobu e-learningového serveru Moodle, kterou používá Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická Technické univerzity v Liberci, naleznete na této webové stránce: <https://moodle.fp.tul.cz/> (pozor, adresa se píše bez tradičních www). Pojd'me se nyní pro lepší představivost podívat, jak tato stránka vypadá a popíšme si její nejdůležitější části.

The screenshot shows the Moodle FP TUL homepage. Annotations point to various parts of the interface:

- Návod na přihlášení se do systému, na vytvoření nového účtu**: Points to the 'Přihlásit se' (Log in) and 'Vytvoření nového účtu' (Create new account) links in the top right.
- Důležité odkazy, nápověda pro základní práci se systémem**: Points to the 'Novinky | Nápověda | STAG | Fakulta' navigation bar.
- Výběr jazyka – na výběr je český, anglický, německý, španělský a francouzský jazyk**: Points to the language selection dropdown menu in the top right.
- Přehled všech kurzů, které jsou k dispozici**: Points to the 'Kategorie kurzů' (Course categories) table.
- Další odkazy, které mohou uživatele systému Moodle zajímat**: Points to the 'Rychlé odkazy' (Quick links) section.
- Okno přihlášení se**: Points to the 'Přihlásit se' (Log in) form.

Kategorie kurzů

Kategorie	Počet kurzů
Anglický jazyk	2
English for Education	7
Linguistics	5
Practical Language	11

Obrázek 2 - hlavní stránka systému Moodle FP TUL a její popis²³

²³ Moodle server FP TUL: E-learning na FP TUL Život, vzdělání, úspěch [online]. 2010 [cit. 2010-02-06]. Dostupný z WWW: <<https://moodle.fp.tul.cz/>>.

3.1.1 Přihlášení se

Pokud se chcete zařadit po bok **6305 uživatelů** Moodle serveru FP TUL (2860 aktivních, respektive 3445 neaktivních; k 15. 2. 2010) a mít možnost zapsat se do některého ze **411 kurzů** (273 aktivních, respektive 138 neaktivních; k 15. 2. 2010), pak není nic snazšího než se do Moodlu také přihlásit.²⁴

Jak je vidět na obrázku z předchozí strany, návod na přihlášení se do systému se nachází v horním levém rohu stránky a pole pro samotné přihlášení je v horním pravém rohu stránky. Do systému se můžete přihlásit dvěma způsoby – buď můžete využít své přihlašovací údaje do univerzitní sítě LIANE (jméno uživatele = jmeno.prijemni a heslo = heslo do LIANE) či si založit nový účet přímo v systému Moodle. Nový účet vytvoříte zcela jednoduše kliknutím na „nový účet“ v již zmíněném horním levém rohu stránky. Po vyplnění základních údajů o své osobě (jméno, příjmení, e-mail, město, země, uživatelské jméno a heslo) vám systém automaticky zašle na uvedený e-mail odkaz, na nějž musíte kliknout, aby byl účet zprovozněn. Poté se už můžete přihlásit do systému. Tehdy „končí práce“ však jen studentům; učitel musí učinit ještě jeden krok, aby mohl vytvářet kurzy – a to napsat správci Moodlu, aby mu pro tvoření kurzů udělil práva. (Odkaz na správce Moodlu naleznete mimo jiné v sekci „Vítejte“ nebo v „návodě k přihlášení“.) Pokud by se náhodou stalo, že by někdo své heslo do Moodlu zapomněl, tak se nemusí ničeho děsit – stačí kliknout na políčko „Zapomněli jste heslo?“ pod přihlašovací tabulkou a systém a správce už mu pomohou.²⁵

3.1.2 Můj Moodle

Pokud přihlášení se proběhne úspěšně, tak se uživateli zobrazí stránka, která nese název Můj Moodle – to proto, že se mu na ní zobrazují kurzy, do kterých je aktuálně zapsán. Poté stačí už jen na kurz kliknout a objeví se vše, co je v daném kurzu k dispozici. Uživatel na stránce Můj Moodle také vidí kalendář s pro něho důležitými daty (např. do kdy musí odevzdat úkol či vyplnit kvíz).

²⁴ Moodle server FP TUL: *E-learning na FP TUL Život, vzdělání, úspěch* [online]. 2010 [cit. 2010-02-15]. Dostupný z WWW: <<https://moodle.fp.tul.cz/my/index.php>>.

²⁵ Moodle server FP TUL: *E-learning na FP TUL Život, vzdělání, úspěch* [online]. 2010 [cit. 2010-02-08]. Dostupný z WWW: <<https://moodle.fp.tul.cz/mod/resource/view.php?id=8800>>.

V levém horním rohu stránky (viz Obrázek 3 na další straně) se nacházejí rychlé odkazy „my Messenger“, „my Profile“ a „my Blog“. Pomocí „my Messenger“ můžete poslat zprávu jakémukoliv uživateli Moodle, ať studentovi či učiteli. Systém umožňuje vyhledávání kontaktů i bez uvedení celého jména, stačí tedy zadat například jméno křestní či část příjmení a Moodle sám vyhledá všechny kontakty, které daná kritéria splňují. Jakým způsobem se uživateli zpráva zobrazí, záleží už na jeho osobním nastavení. „My profile“ umožňuje uživatelům Moodle upravení jejich profilu. Pro lepší komunikaci a styk s ostatními uživateli je vhodné rozšířit svůj profil nejen o jméno a příjmení, ale například i o fotku (v profilu ji má k datu 15. 2. 2010 pouze 1509 tj. necelá čtvrtina uživatelů) a pár základních informací o vaší osobě. „My blog“ slouží uživateli ke sdílení jeho myšlenek a názorů.²⁶

²⁶ Moodle server FP TUL: *E-learning na FP TUL Život, vzdělání, úspěch* [online]. 2010 [cit. 2010-02-15]. Dostupný z WWW: <<https://moodle.fp.tul.cz/my/index.php>>.

Rychlé odkazy určené speciálně pro daného uživatele

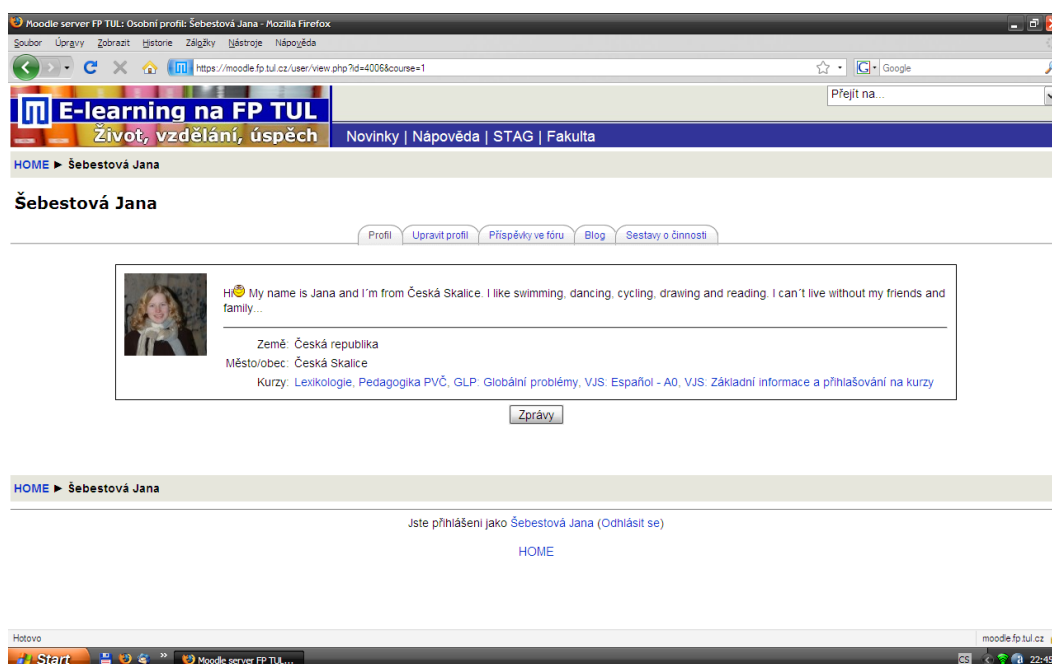
Zajímavosti z dění na fakultě, důležité novinky

Pod všemi uživatelem zapsanými kurzy je políčko „všechny kurzy“, kde uživatel najde všechny ostatní kurzy, které existují, a může se tak do nich (pokud zná klíč k zápisu) přihlásit.

Kalendář s událostmi, které jsou pro uživatele důležité

Obrázek 3 - stránka Můj Moodle se zapsanými kurzy uživatele²⁷

²⁷ Moodle server FP TUL: E-learning na FP TUL Život, vzdělání, úspěch [online]. 2010 [cit. 2010-02-08]. Dostupný z WWW: <<https://moodle.fp.tul.cz/my/index.php>>.

Obrázek 4 - ukázka profilu uživatele²⁸

3.1.3 Konkrétní kurz

Běžného uživatele Moodle serveru v první řadě bude zajímat konkrétní kurz, do kterého se chce přihlásit. Často je pro zapsání se do kurzu potřeba heslo, které studentům sdělí jejich učitel. Pokud však učitel heslo nezadá, tak je kurz přístupný pro veškeré uživatele. Kurz je uspořádán zpravidla buď v podobě kategorií probraných témat (obrázek 5) či v podobě týdenního uspořádání (obrázek 6). V levé části kurzu uživatel vidí stručný obsah kurzu a jeho možnosti. V části pravé se pak zobrazují novinky, nedávné činnosti a další různá upozornění.

Nápověd pro tvorbu jednotlivých kurzů najdete na Moodlu hned několik (viz Můj Moodle → Hlavní menu → Přihlášení a práce v Moodlu → Další informace²⁹). Nápovědy jsou opravdu jednoduché a často doplněné videem pro lepší názornost, takže kurz zvládne vytvořit i člověk méně zdatný v práci

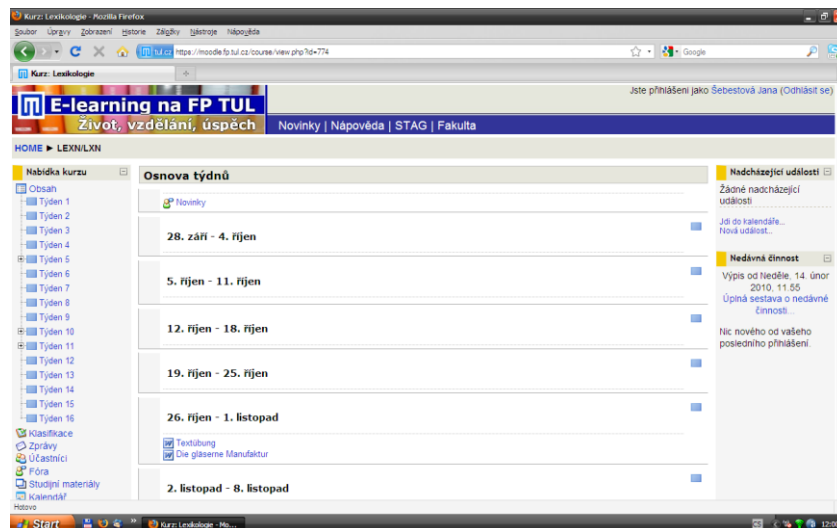
²⁸ Moodle server FP TUL: E-learning na FP TUL Život, vzdělání, úspěch [online]. 2010 [cit. 2010-02-08]. Dostupný z WWW: <<https://moodle.fp.tul.cz/user/view.php?id=4006&course=1>>.

²⁹ Moodle server FP TUL: E-learning na FP TUL Život, vzdělání, úspěch [online]. 2010 [cit. 2010-02-16]. Dostupný z WWW: <<https://moodle.fp.tul.cz/mod/resource/view.php?id=8800>>.

s počítačem. Na stejném místě jako nápovědy se nachází i kurz „Hrátky s Moodle“, kde si uživatel může práci se systémem v klidu vyzkoušet ještě předtím, než se pustí do tvorby kurzu vlastního. Podrobný popis tvorby kurzu by vydal na další práci, proto bude následující kapitola pojednávat pouze o jeho nejzákladnějších možnostech.

Obrázek 5 - ukázka kurzu organizovaného dle témat (kurz Globální problémy)³⁰

Obrázek 6 - ukázka kurzu organizovaného dle týdnů (kurz Lexikologie)³¹

³⁰ Moodle server FP TUL: E-learning na FP TUL Život, vzdělání, úspěch [online]. 2010 [cit. 2010-02-16]. Dostupný z WWW: <<https://moodle.fp.tul.cz/course/view.php?id=233>>.

³¹ Moodle server FP TUL: E-learning na FP TUL Život, vzdělání, úspěch [online]. 2010 [cit. 2010-02-16]. Dostupný z WWW: <<https://moodle.fp.tul.cz/course/view.php?id=774>>.

3.1.4 Činnosti kurzu

Následující popis základních činností kurzu vychází s demonstrativního kurzu „Hrátky s Moodle“.³²

- Základ kurzu tvoří **studijní materiály**, tedy jakýkoliv vložený soubor, internetový odkaz, prostý text napsaný přímo do kurzu či popisek.
- **Fóra – diskusní skupiny** slouží, jak již název napovídá, k diskuzi účastníků kurzu. Na výběr je diskuse na jedno téma, které zadá učitel a studenti jen reagují, volná diskuze, kdy každý může založit své vlastní téma a diskuze, ke které se každý student může vyjádřit jen jednou.
- Další činností, kterou lze v kurzu využít je **chatování a rozhovor**. Chatování je synchronní (tedy on-line) možnost komunikace mezi uživateli kurzu, kteří jsou aktuálně přihlášení do systému. Rozhovor je na rozdíl od chatování asynchronní (tedy off-line) a slouží jako jakýsi vnitřní e-mail.
- **Anketa** se dá vytvořit také velmi jednoduše. Učitel zadá otázku a výběr odpovědí, z nichž si už studenti pouze zvolí nejlepší možnost. Studentům se mohou výsledky ankety nezobrazovat, zobrazovat anonymně či zobrazovat jmenovitě. Učitel vidí přehledně zobrazené výsledky ankety i se jmény hlasujících a jejich odpověďmi.
- **Dotazník** se nejčastěji využívá zejména na začátku a na konci kurzu – nejprve pro vyjádření studentů k tomu, co od kurzu očekávají a poté jako nástroj pro evaluaci.
- Jednou z nejvíce používaných činností kurzu bývá **test**. Test může mít nespočet různých podob a učitel si jej tak může vytvořit přesně dle svých představ. Pro představu: otázky ano/ne; doplňovací otázky; přiřazovací otázky; náhodný výběr otázek; časové omezení; vynechání

³² Moodle server FP TUL: *E-learning na FP TUL Život, vzdělání, úspěch* [online]. 2010 [cit. 2010-02-16]. Dostupný z WWW: <<https://moodle.fp.tul.cz/mod/resource/view.php?id=8800>>.

slov v textu; možnost opakování testu/jen jeden pokus; možnost tvorby databáze otázek; automatické hodnocení odpovědí; možnost ne/zobrazit studentům správné odpovědi atd. Zvláštním typem testu je Hot Potatoes – test, který si učitel vytvoří ve svém počítači pomocí programu Hot Potatoes a pak jej do kurzu v Moodle jednoduše vloží.

- Další často využívanou činností je **úkol**. Učitel si opět může vybrat, jaký typ úkolu zadá – na výběr má online (kdy studenti odevzdávají úkol elektronickou formou) a offline úkol (úkol, který se neodevzdává elektronickou formou). Pokud se rozhodne pro online formu, tak přehledně uvidí, kdo a kdy jaký úkol odevzdal. Student je následně automaticky upozorněn e-mailem na to, že jeho úkol byl ohodnocen.
- **Poznámky – deník** si mohou studenti psát v průběhu kurzu na základě iniciace učitele a jím položených otázek. Deník vidí jen uživatel, který jej píše a jeho učitel.
- K tvorbě rejstříků, jazykových i výkladových slovníků atd. slouží činnost **slovníky**. Do slovníku může přispívat jak učitel, tak i studenti.
- Tvorbu stránek s textem a obrázky umožňuje **přednáška**. Přednáška podporuje programové učení, jelikož student na konci každé stránky odpoví na otázku a další zobrazená stránka se poté odvíjí právě od jeho odpovědi.
- **Workshop** slouží pro tvorbu projektů.

Výše uvedené činnosti jsou ty nejzákladnější a nejvíce používané, které Moodle server nabízí. Samozřejmě záleží na konkrétním učiteli, které z činností se mu zamlouvají a které bude používat. V následující tabulce je uveden přehled toho, jak jsou jednotlivé činnosti na Moodle serveru FP TUL využívány.

Modul – název činnosti	činnosti
 Anketa	262 (ve 123 kurzech)
 Booking	2 (v 1 kurzu)
 Databáze	28 (v 19 kurzech)
 Docházka	1 (v 1 kurzu)
 Dotazník	94 (v 68 kurzech)
 Face-to-face	1 (v 1 kurzu)
 Flash Card Set	1 (v 1 kurzu)
Flashcard-Trainer	1 (v 1 kurzu)
 FLV Player	0
 Fórum	1204 (v 700 kurzech ³³)
 Game	4 (ve 2 kurzech)
 Chat	34 (ve 24 kurzech)
 JClic	2 (v 1 kurzu)
 Kniha	41 (ve 20 kurzech)
 LAMS	0
 Lightbox galerie	10 (v 7 kurzech)
 Media	0
Mediasite Content	2 (v 1 kurzu)
 Mindmap	0
Mobile Learning Object	0
Mobile-Tag	0
 Page menu	0
 Popisek	2588 (v 276 kurzech)
 Poznámky	67 (v 31 kurzech)
 projectsstore	0
 Průzkum	56 (ve 22 kurzech)
 Přednáška	63 (ve 27 kurzech)
 Reader	3 (ve 3 kurzech)
 Sbírka razítek	0
 SCORM/AICC	11 (ve 4 kurzech)
 Skype	2 (ve 2 kurzech)
 Slovník	63 (v 36 kurzech)
 Studijní materiál	14906 (v 600 kurzech)
 Test	1780 (v 171 kurzech)
 Test Hot Potatoes	1346 (v 71 kurzech)
 Úkol	2468 (v 272 kurzech)
 WebQuest-SCORM	0
 Wiki	9 (v 9 kurzech)
 Workshop	24 (ve 22 kurzech)

Tabulka 1 - využívání jednotlivých činností na Moodle serveru FP TUL ke dni 15. 2. 2010³⁴

³³ Výše je uvedeno, že je kurzů 411 – to jsou pouze kurzy přístupné. V této tabulce se však zobrazují i kurzy skryté, kterých je celkem 736.

3.2. Využívání fakultního serveru Moodle

3.2.1 Vlastní zkušenost

Se serverem Moodle jsem se setkala až postupem času během svého studia, oficiálně mě s ním nikdo neseznámil. Práce a orientace v Moodlu je však opravdu velmi snadná, takže mi nedělalo problém naučit se s ním ve chvíli, kdy jsem to potřebovala.

Ačkoliv studuji německý jazyk a humanitní studia, nejvíce jsem Moodle využívala při předmětu anglický jazyk pro nespecialisty. Vedle tradiční výuky ve třídě jsme každý týden měli na Moodlu nový test, za jehož vyplnění jsme sbírali body. Body jsme dostávali i za písemné úkoly, příspěvky do fór a diskusí a za dva shrnující testy. Ten, kdo jich měl na konci kurzu určitý počet, obdržel zápočet, aniž by musel psát písemný test v hodině. Vedle této nesporné výhody mělo pravidelné vyplňování testů za následek zejména bezproblémové zvládnání probírané látky. Nesmím opomenout ani fakt, že kurz byl pojat hravě a práce s ním byla velice příjemná – daleko příjemnější než psaní klasických úkolů na papír.

S Moodle jsem hodně pracovala také v rámci předmětu Pedagogika 1 a 2. V tomto kurzu jsme neplnili žádné testy, nýbrž jsme zde měli velké množství studijních materiálů, odkazů, témat ke zkoušce atd. Díky tomu jsme se při výuce ve třídě mohli soustředit jen na výklad a nemuseli jsme si dělat obsáhlé poznámky. V kurzu pedagogiky jsme také často využívali diskusní fóra.

Na svých „domovských“ katedrách jsem se s Moodle mnohokrát nesečkala. Na katedře německého jazyka jej občas využívají zejména zahraniční lektori, ovšem jen k zadávání úkolů a předávání podkladů, které si máme na další hodinu vytisknout a přinést – k tomuto by ovšem stačily obyčejné webové stránky. Na katedře filosofie jsem se s Moodle nesečkala vůbec.

Jak je vidět, za tři roky studia jsem se s Moodle opravdu mnohokrát nesečkala. Na druhou stranu mě práce s ním o to víc bavila. S Moodle se mi jako

³⁴ Moodle server FP TUL: *E-learning na FP TUL Život, vzdělání, úspěch* [online]. 2010 [cit. 2010-02-15]. Dostupný z WWW: <<https://moodle.fp.tul.cz/>>.

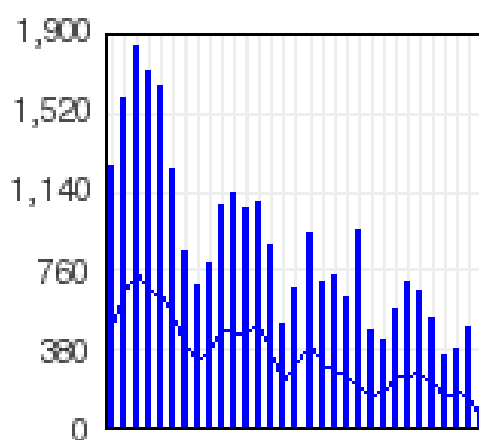
studentce pracovalo jednoduše a příjemně a určitě bych si přála, aby jej učitelé více využívali. S tradiční výukou ve třídě se totiž hezky doplňuje a upevňuje znalosti, které studenti ve třídě nabývají. Alespoň tak tomu bylo u mě.

3.2.2 Oficiální statistiky

Jak je již výše uvedeno, na Moodle serveru FP TUL bylo k 15. 2. 2010 přihlášeno 6305 uživatelů a k dispozici jim bylo 411 kurzů.

Na první pohled je počet kurzů vysoký, je však nezbytné si uvědomit, že jsou velice nerovnoměrně rozdělené mezi jednotlivé katedry³⁵ – to potvrzují kromě mých zkušeností zejména následující oficiální statistiky Moodle serveru FP TUL³⁶.

První graf ukazuje počet připojení na server za jeden den. Sestupnou tendenci grafu lze přičíst konci semestru, kdy studenti s Moodlem pracují nejvíce, a probíhajícímu zkouškovému období, kdy naopak Moodle tolik nepotřebují.

Graf 1 – počet připojení na Moodle server FP TUL za období 16. 1. 2010 – 15. 2. 2010

³⁵ Mezi následující oficiální statistiky není zahrnuta katedra geografie, která má svůj vlastní Moodle server.

³⁶ *Moodle server FP TUL: E-learning na FP TUL Život, vzdělání, úspěch* [online]. 2010 [cit. 2010-02-15]. Dostupný z WWW: <<https://moodle.fp.tul.cz/>>.

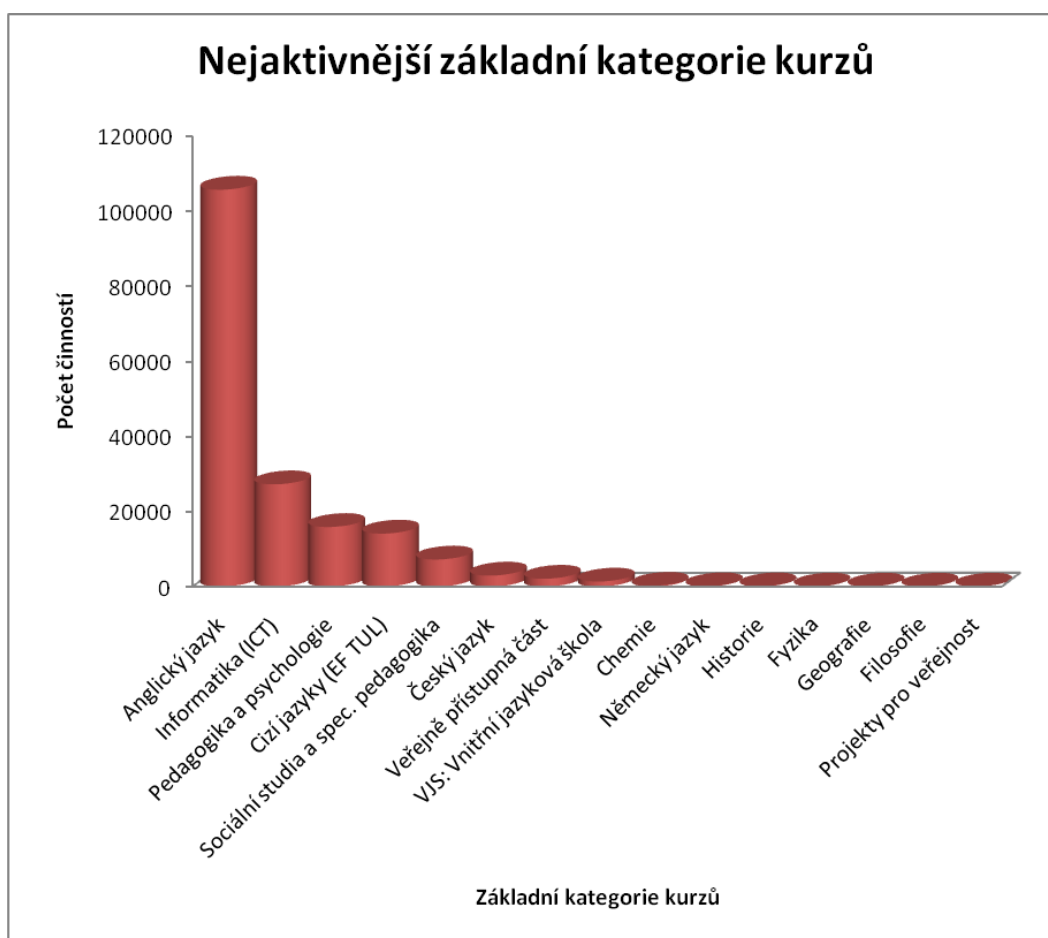
Jednotlivé kategorie kurzů a jejich počet je přehledně uveden na hlavní stránce Moodle serveru FP TUL. Nejvíce kurzů je zařazeno v těchto základních kategoriích:

- *Informatika (ICT)* – 96
- *Anglický jazyk* – 87
- *Veřejně přístupná část* – 62
- *Cizí jazyky (EF TUL)* – 54
- *Pedagogika a psychologie* – 32
- *Sociální studia a spec. pedagogika* – 25
- *Německý jazyk* - 24

Další kategorie však za těmito uvedenými s počtem svých kurzů začínají značně zaostávat. Počet kurzů však zdaleka nemusí vypovídat nic o jejich skutečném využívání a používání. Proto se soustředíme spíše na dva následující grafy, které jednotlivé základní kategorie, respektive podkategorie, porovnávají dle jejich činností³⁷.

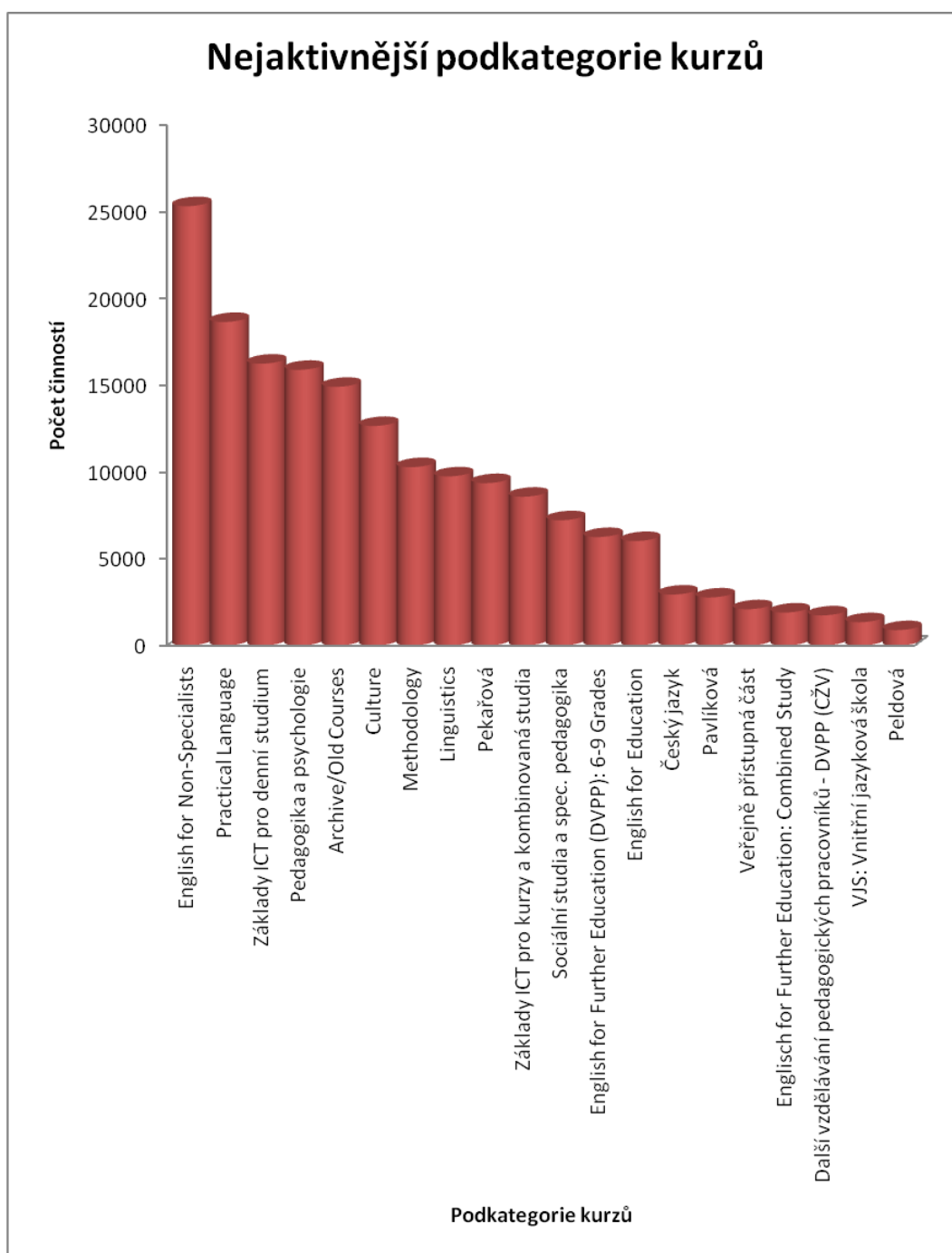
Graf č. 2 na následující straně znázorňuje počet činností jednotlivých základních kategorií kurzů. Z grafu jasně vyplývá, že nejaktivnější je kategorie *Anglický jazyk*, ačkoliv je v pořadí počtu kurzů „až“ na druhém místě. V počtu činností však řádově převyšuje ostatní kategorie. Pro srovnání – *Anglický jazyk* má 105 872 činností a druhá *Informatika (ICT)* již „jen“ 27 292 činností. Třetí místo obsadila *Pedagogika a psychologie*, čtvrté *Cizí jazyky (EF TUL)* a páté *Sociální studia a pedagogika*. Další kategorie už jsou aktivní značně méně. Potvrzuje se zde také to, že vysoký počet kurzů nemusí znamenat jejich časté využívání – viz případ kategorie *Německý jazyk*, která má 24 kurzů, ale jen 84 činností.

³⁷ Činnost je počet zhlédnutí kurzu a příspěvků do něj v celém jeho průběhu (příspěvek je chápán jako veškerá aktivní činnosti uživatele)

Graf 2 – přehled nejaktivnějších základních kategorií kurzů Moodle serveru FP TUL dle počtu jejich činností

Počet činností jednotlivých podkategorií kurzů znázorňuje graf č. 3 (na následující straně). První dvě nejaktivnější kategorie (*English for Non-Specialist* a *Practical Language*) spadají, stejně jako dalších šest, pod základní kategorii *Anglický jazyk*, což ji jen utvrzuje v jejím prvenství z grafu předchozího. Svá čelní místa zde i nadále obhájí kurzy *Informatika (ICT)*, *Pedagogika a psychologie* a *Sociální studia a speciální pedagogika*. Velmi aktivní jsou i tři podkategorie (*Pekařová*, *Pavlíková* a *Peldová*) základní kategorie *Cizí jazyky (EF TUL)*.

Graf 3 – přehled nejaktivnějších podkategorií kurzů Moodle serveru FP TUL dle počtu jejich činností

Shrnutí

Prvenství ve využívání Moodle serveru FP TUL patří bezesporu kategorii *Anglický jazyk*, která je s 87 kurzy a 105 872 činnostmi daleko před kategoriemi ostatními. Druhé místo obsadila kategorie *Informatika (ICT)* – 96 kurzů a 27 292 činností. Další tři místa jsou již poměrně vyrovnané a patří kategoriím *Pedagogika a psychologie* (32 kurzů, 15 904 činností), *Cizí jazyky (EF TUL)* (14 134 činností v 54 kurzech) a *Sociální studia a speciální pedagogika* (25 kurzů a 7228 činností).

Moodle využívají také katedry českého a německého jazyka, katedra chemie a historie. Nesmíme opomenout katedru geografie – to, že server Moodle používá je doloženo už jen tím faktem, že si vytvořila jeho vlastní instalaci.

Bohužel se však naleznou i fakulty, které Moodle používají opravdu minimálně – katedra filosofie, aplikované matematiky, matematiky a didaktiky matematiky, fyziky, tělesné výchovy a primárního vzdělávání.

Jediná katedra, která Moodle server FP TUL nevyužívá vůbec je katedra románských jazyků.

3.2.3 Anketa

Cíl ankety

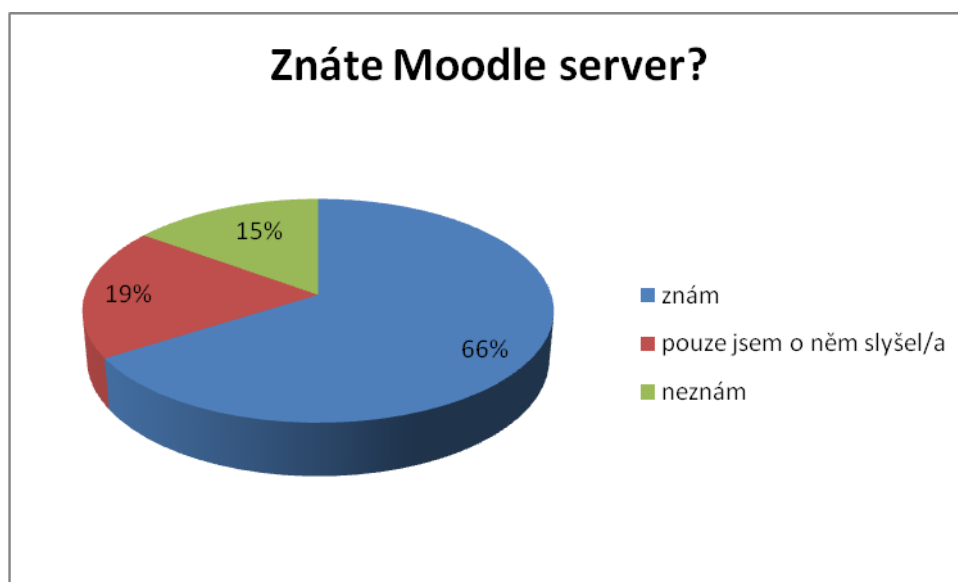
Anketa se skládá ze dvou částí – z části pro učitele (10 otázek) a z části pro studenty (16 otázek). Hlavním cílem ankety je zjištění, jak často je systém Moodle na naší fakultě využíván a jak jsou s ním studenti i učitelé obeznámeni. Dále si anketa klade za cíl zjistit k čemu Moodle učitelé nejčastěji používají. Neméně důležitou je i část ankety, která chce zjistit, jak Moodle vnímají studenti, zda s ním rádi pracují a zda jim vyhovuje. Další otázky se zaměřují na to, kdy a zda vůbec byli studenti se systémem obeznámeni a kdo studenty i vyučující učí se systémem zacházet. V neposlední řadě si anketa klade za cíl i zjištění toho, jak jsou uživatelé s Moodle spokojeni a zda by uvítali případné školení, které by je se systémem blíže seznámilo. Některé otázky jsou pro studenty i učitele totožné,

aby došlo k zajímavému srovnání, jak jednu stránku věci vidí studenti a jak učitelé.

Výsledky ankety

Anketa probíhala ve dnech 18. – 26. 2. 2010 a zodpovědělo ji **65 vyučujících a 56 studentů** z řad Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické TUL.

Z výsledků ankety je vidět, že vyučující a zejména studenti Moodle znají. **Z vyučujících**, kteří anketu zodpověděli, jich **Moodle zná 66%**, 19% o něm alespoň slyšelo a pouze 15% jej nezná vůbec. Dotázaní **studenti Moodle znají v 97%**. Pouze dva z dotázaných studentů o Moodlu jen slyšeli a blíže ho neznají.

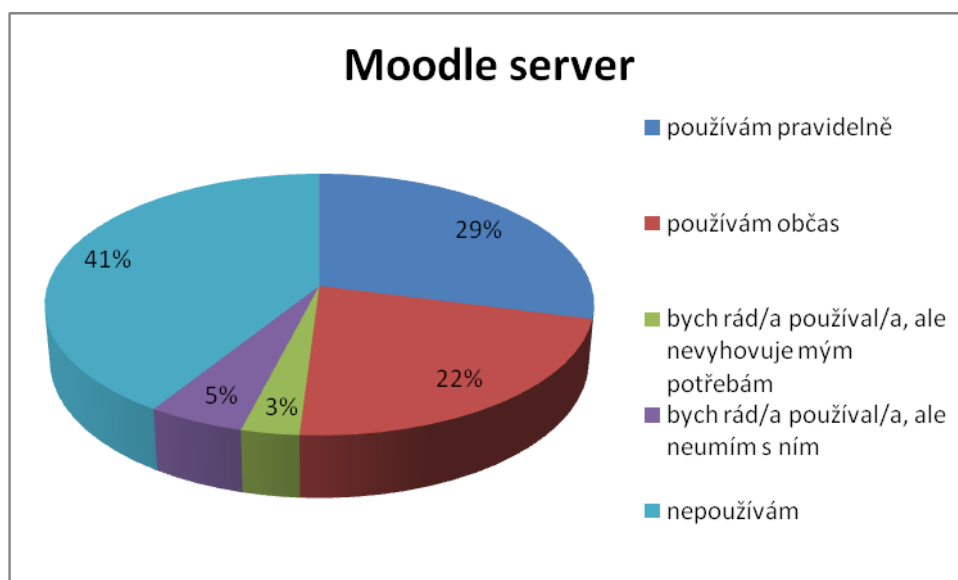

Graf 4 - Znalost Moodle serveru - vyučující

Fakt, že učitelé i studenti Moodle většinou znají, však ještě nevypovídá nic o tom, jak je využíván. Na otázku, jak často Moodle server používají, odpovídali vyučující takto: 41% jej nepoužívá, 29% jej používá pravidelně, 22% občas, 5% by jej rádo používalo, ale neumí s ním zacházet a 3% z nich by jej rádo používalo, bohužel však nevyhovuje jejich potřebám (viz graf 5 na následující straně). **Moodle** tedy alespoň občas **používá 51%** vyučujících – tedy **tři pětiny**

těch, kteří o existenci Moodleu vědí. Naskýtá se další otázka a to, k čemu všemu učitelé Moodle používají. Z celkového množství dotázaných vyučujících jej 36% využívá plně (k přípravě a předávání testů, anket, úkolů, studijních materiálů, fór atd.) a 15% pouze k předávání studijních materiálů a zadávání úkolů. Zbýlých 49%, jak již bylo zmíněno, možnosti Moodle serveru nevyužívá.

Ten, kdo se domnívá, že s Moodle pracují zejména mladí učitelé, by byl výsledek ankety poměrně překvapen. Ve využívání Moodle se prakticky shodují věkové skupiny v rozmezí 20-35, 36-45 a 46-60 let. Znatelný rozdíl nastal až s věkovou skupinou nad 61 let, která Moodle skutečně využívá méně než skupiny předchozí.

Graf 5 - Využívání Moodle serveru – vyučující

Oproti vyučujícím pracují studenti s Moodle podstatně častěji – 45% často, 52% občas a pouze 3% s ním nepracují vůbec. Tento fakt lze přičíst tomu, že studenti se během studia setkají s velkým množstvím učitelů a mají tak velkou šanci narazit na nějakého, který Moodle server využívá. Stejnému faktu lze přičíst také výsledky na otázku „Jak často tvoji učitelé Moodle používají?“, jelikož 25% odpovědělo, že pravidelně, 57% občas a pouhých 14% zřídka. Ačkoliv tyto odpovědi nevypovídají o využívání Moodle tak objektivně, jako

odpovědi vyučujících, je pozitivní, že se **naprostá většina studentů s Moodle setkala** a mohla si tak o něm utvořit svůj vlastní názor a zvážit, zda ve své budoucí profesní kariéře budou podobných výukových pomůcek využívat.

Další otázky ankety byly zaměřeny na to, jak práci s Moodle serverem studenti vnímají. V 70% ji hodnotili jako ucházející, 16% vyloženě baví a naopak 11% nebaví vůbec. V porovnání s klasickou výukou dopadl Moodle neutrálně – 30% dotázaných studentů vnímá klasickou výuku i výuku pomocí Moodle serveru nastejno. Na stranu Moodlu a na stranu klasické výuky se připojilo prakticky stejné procento studentů.

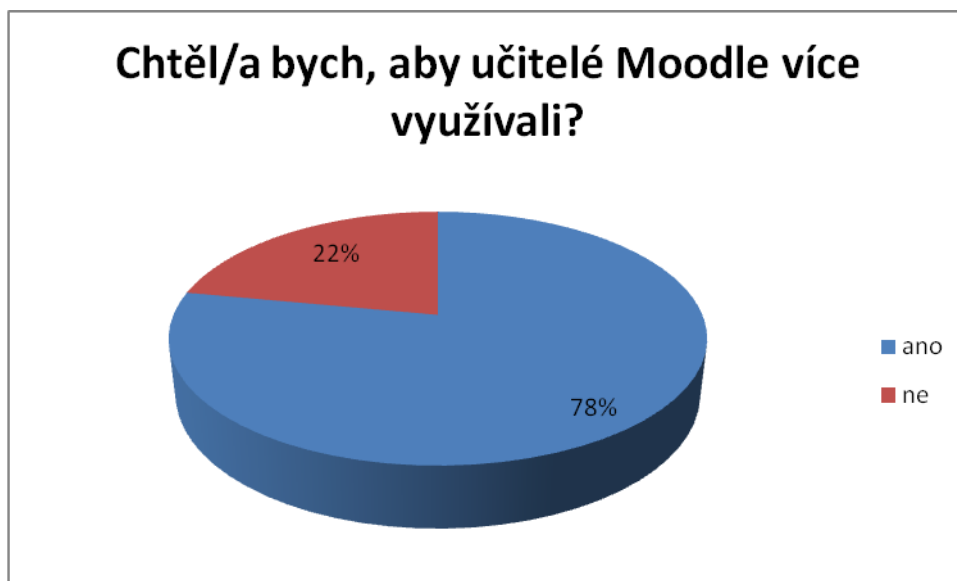

Graf 6 - Porovnání učení pomocí Moodle serveru s klasickou výukou – studenti

Dalším cílem ankety bylo zjistit, kdy byli studenti s Moodle serverem poprvé seznámeni – 55% z nich se s ním poprvé setkala hned během prvních školních dnů a 41% až v dalším průběhu jejich studia. Na otázku, kdo je naučil Moodle obsluhovat zvolilo 89% studentů odpověď: „Já sám“. U učitelů byly odpovědi na tuto otázku rovnoměrně rozložené mezi všechny čtyři varianty – buď je to naučil kolega či kolegyně, oni sami, osoba k tomu pověřená nebo to do teď neumí.

Poslední otázky ankety se zaměřovaly na zjištění, jak jsou uživatelé s Moodle serverem spokojeni. Dotázaní studenti i vyučující se na hodnocení serveru téměř shodli, nicméně u studentů dopadl přeci jen o něco hůře. **Dle 37% vyučujících a 30% studentů je Moodle velmi prospěšný** a vidí v něm budoucnost. 51% učitelů a 63% studentů jej také hodnotí jako prospěšný, nicméně s určitými chybami. Zbylých pár procent zastává názor, že Moodle je módní záležitost, která za chvíli omrzí či že je pro výuku naprosto nevhodný. Druhá otázka ke zhodnocení Moodle serveru byla pojata z tradičního školního prostředí: „Jakou známkou byste Moodle ohodnotil/a?“. Nejvíce respondentů (65% učitelů a 53% studentů) by Moodle dala dvojku. Poměrně velká část studentů (34%) by Moodle ohodnotila i známkou o stupeň horší, tedy trojkou. Z učitelů trojku zvolilo 19%. Nejlepší známku, jedničku, Moodle dostal od 12% učitelů a 9% studentů. Čtyřku a pětku Moodle serveru udělil pouze jeden student a jeden učitel.

Ačkoliv **studenti** hodnotili Moodle ne zcela kladně, **78% z nich by si přálo, aby jej učitelé ve výuce více používali.**

Graf 7 - přání studentů ohledně většího využívání Moodle serveru

Školení o Moodlu by uvítalo 46% studentů a 68% učitelů. Studenti mají ovšem dle slov správce Moodle serveru Dr. Slavíka smůlu. Školení probíhá

totiž jen pro učitele, většinou dvakrát, třikrát do roka (2006 3x, 2007 2x, 2008 3x). V roce 2009 školení neproběhlo z důvodu nedostatku času. Tato školení byla určena pro začátečníky, Dr. Slavík však uvažuje o tom, že v letošním roce by mohla proběhnout i školení na vyšší úrovni. O možnosti školení jsou informováni vedoucí kateder. V případě zájmu se na správce mohou vyučující obrátit i sami a dohodnout se s ním individuálně.

4. Závěr

Prvním cílem práce bylo seznámit čtenáře s pojmem e-learningu a vysvětlit jeho základní možnosti. Domnívám se, že tento cíl se podařilo naplnit. V práci byl pojednán pojem e-learning, jeho klady, zápory a omyly s ním spjaté a také zde byly stručně vysvětleny technické pojmy z oblasti e-learningu. Dále zde byla představena základní podoba e-learningového kurzu a také poměrně nový pojem z oblasti e-learningu, blended learning. Čtenář tak byl vpraven do základních oblastí a pojmů e-learningu a mohl si o něm utvořit svoji vlastní představu.

Druhým cílem práce bylo analyzovat využívání e-learningu na FP TUL. V této části práce byl představen Moodle server FP TUL, jeho základní možnosti a funkce a stručný manuál pro práci s ním. Pro analyzování situace využívání Moodle serveru zde byly uvedeny oficiální statistiky vycházející z Moodle. Dle těchto statistik je do Moodle serveru přihlášeno 6305 uživatelů a k dispozici jim je 411 kurzů (k 15. 2. 2010). Nejaktivněji Moodle využívá *Katedra anglického jazyka*, která s počtem 105 827 činností značně předstihuje další katedry. Moodle dále často využívají *Informatika (ICT)*, *Pedagogika a psychologie* a *Sociální studia a pedagogika*. Další katedry využívají Moodle méně, avšak ne vůbec. Jediná katedra, která s Moodle serverem nepracuje, je *Katedra románských jazyků*.

V další části práce byla vyhodnocena anketa, kterou vyplnilo 65 vyučujících a 56 studentů z řad FP TUL. Anketa taktéž ukázala, že Moodle je na naší fakultě poměrně často používán – **používá jej 51% dotázaných vyučujících a 97% dotázaných studentů**. Ačkoliv z řad vyučujících by Moodle mohlo využívat značně větší procento, myslím, že vzhledem k tomu, že e-learning a Moodle je stále ještě poměrně nový fenomén, je toto číslo uspokojivé. O oblíbenosti Moodlu mezi studenty jasně vypovídá fakt, že 78% z nich by si přálo, aby jej učitelé využívali daleko více. **46% studentů by se taktéž rádo zúčastnilo školení o Moodlu, stejně tak jako 68% dotázaných učitelů**. Toto

číslo je velice pozitivní, jelikož ukazuje, že **studenti i učitelé mají o práci s Moodle zájem** a chtějí se jí naučit nebo se v ní zlepšit.

Práce s Moodle splňuje velké množství požadavků dnešní doby. Je časově a prostorově flexibilní, je moderní a zábavná a v dnešní počítačové době má zcela jistě veliký potenciál. Dotázaní studenti vyslovili zájem o to, aby učitelé na FP TUL e-learning a Moodle využívali více. Věřím, že z této práce vyplynulo, že e-learning vskutku není nic složitého ani nákladného, že má spoustu výhod a rozhodně není na škodu jej alespoň občas v rámci výuky použít.

O tom, že e-learning je stále se šířící fenomén mluví i fakt, že během měsíce (5. 2. 2010 – 7. 3. 2010) se počet uživatelů Moodle na celém světě zvýšil o **1 001 111** a rozšířil se do další země. Ke dni 7. 3. 2010 je tedy ve 206 zemích světa zaregistrovaných **33 407 783** uživatelů Moodle.

5. Seznam literatury

- EGER, Ludvík. Blended learning. *AULA*. 2004, roč. 12, č. 3, s. 21-24.
- HÁLA, Milan, HELMANOVÁ, Jarmila, HÁN, Jan. *Klady a zápory e-learningu na menších vysokých školách, ale nejen na nich*. [s.l.] : [s.n.], 2008. s. 65-71. Dostupný z WWW: <http://www.svses.cz/projekty/konference/e_learn/sbornik_%203153.pdf>.
- GRIMUS, Margarete. *ELearning, eTeaching, eEducation : Ein Aspekt einer neuen Lernkultur: Studententext für Europäische Masterstudiengänge*. [s.l.] : [s.n.], 2003. 205 s. ISBN 80-7315-052-2.
- KOPECKÝ, Kamil. *E-learning (nejen) pro pedagogy*. 1. vyd. Olomouc : HANEX, 2006. 130 s. ISBN 80-85783-50-9.
- KOPECKÝ, Kamil, HAPKOVÁ, Ilona. *Učitelé a další pracovníci ve vztahu k e-learningem podporovanému vzdělávání* [online]. 2009 [cit. 2009-09-14]. Dostupný z WWW: <<http://www.net-university.cz/elearning/18-uitele-a-dali-pracovnici-ve-vztahu-k-e-learningem-podporovanemu-vzdlavani->>.
- *Konference Alternativní metody výuky 2009* [online]. 2009 [cit. 2010-03-07]. Dostupné z WWW: <<http://everest.natur.cuni.cz/konference/2009/minule.php>>.
- *Moodle* [online]. 2010 [cit. 2010-02-05]. Dostupný z WWW: <<http://moodle.org/sites/>>.
- *Moodle server FP TUL: E-learning na FP TUL Život, vzdělání, úspěch* [online]. 2010 [cit. 2010-02-06]. Dostupný z WWW: <<https://moodle.fp.tul.cz/>>.
- *Net University: Kolik stojí e-learning?* [online]. 2009 [cit. 2009-09-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.net-university.cz/elearning/10-kolikstojielearning>>.
- *Net-university: Modely tzv. blended learningu (úvod do problematiky)* [online]. 2009 [cit. 2009-11-09]. Dostupný z WWW: <<http://www.net-university.cz/elearning/20-modely-tzv-blended-learningu-uvod-do-problematiky->>.
- *Novinky.cz : Čeští studenti začnou používat miniaturní netbooky místo těžkých sešitů* [online]. 2009 [cit. 2009-09-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.novinky.cz/internet-a-pc/hardware/166730-cesti-studenti-zacnou-pouzivat-miniaturni-netbooky-misto-tezkych-sesitu.html>>.
- *Škola za školou* [online]. 2005 [cit. 2009-11-29]. Dostupný z WWW: <<http://skolazaskolou.cz/>>.
- *Wikipedie, otevřená encyklopedie* [online]. 2009 [cit. 2009-09-14]. Dostupný z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Smyslov%C3%A1_soustava>.

6. Seznam příloh

- Příloha č. 1 – anketa, seznam otázek pro vyučující
- Příloha č. 2 – anketa, seznam otázek pro studenty

1) Jste z katedry:

- a. CPP
- b. KAJ
- c. KAP
- d. KCH
- e. KČL
- f. KFL
- g. KFY
- h. KGE
- i. KHI
- j. KMD
- k. KNJ
- l. KRO
- m. KPP
- n. KPV
- o. KSS
- p. KTV
- q. ODV
- r. OIC
- s. Jiná

2) Váš věk:

- a. 20-35
- b. 36-45
- c. 46-60
- d. 61 a více

3) Jste

- a. Žena
- b. Muž

4) Znáte Moodle server?

- a. Zním
- b. Pouze jsem o něm slyšel/a
- c. Neznám

5) Moodle

- a. Používám pravidelně
- b. Používám občas
- c. Bych rád/a používal/a, ale neumím s ním
- d. Bych rád/a používal/a, ale nevyhovuje mým potřebám
- e. Nepoužívám

6) Obsluhovat Moodle Vás naučil

- a. Nikdo, do teď to neumím
- b. Kolega/kolegyně

- c. Já sám
 - d. Osoba k tomu pověřená
- 7) Na co Moodle používáte?
- a. K přípravě testů, anket, úkolů, studijních materiálů, fór atd.
 - b. Pouze k zadávání úkolů a předávání studijních materiálů
 - c. Moodle nepoužívám
- 8) Moodle server je dle Vašeho názoru
- a. Velmi prospěšný, vidím v něm budoucnost
 - b. Prospěšný, nicméně má své chyby
 - c. Módní záležitost, která za chvíli omrzí
 - d. Pro výuku nevhodný, není nad tradiční koncept vyučování
- 9) Jakou známkou byste Moodle ohodnotil/a?
- a. 1 (nejlepší)
 - b. 2
 - c. 3
 - d. 4
 - e. 5 (nejhorší)
- 10) Uvítal/a byste školení o možnostech a využití Moodle serveru?
- a. Ano
 - b. Ne

1. Katedra - obor 1:

- a. KAJ
- b. KAP
- c. KCH
- d. KČL
- e. KFL
- f. KFY
- g. KGE
- h. KHI
- i. KMD
- j. KNJ
- k. KRO
- l. KPP
- m. KPV
- n. KSS
- o. KTV
- p. Jiný

2. Katedra – obor 2

- a. KAJ
- b. KAP
- c. KCH
- d. KČL
- e. KFL
- f. KFY
- g. KGE
- h. KHI
- i. KMD
- j. KNJ
- k. KRO
- l. KPP
- m. KPV
- n. KSS
- o. KTV
- p. Jiný
- q. Žádný – mám jen jeden obor

3. Ročník:
 - a. 1
 - b. 2
 - c. 3
 - d. 4
 - e. 5
4. Jsi
 - a. Muž
 - b. Žena
5. Znáš Moodle server?
 - a. Zním
 - b. Jen jsem o něm slyšel/a
 - c. Neznám
6. O Moodle serveru jsi slyšel/a poprvé
 - a. Na imatrikulaci
 - b. Během prvních školních dnů
 - c. Až v průběhu studia
 - d. Dodnes ne
7. S Moodlem
 - a. Pracuji často
 - b. Pracuji občas
 - c. Nepracuji, ale chtěl/a bych
 - d. Nepracuji
8. Obsluhovat Moodle tě naučil
 - a. Nikdo, do teď to neumím
 - b. Spolužák/spolužačka
 - c. Já sám
 - d. Osoba k tomu pověřená
9. Práce s Moodlem
 - a. Mě baví
 - b. Celkem ujde
 - c. Mě nebaví
 - d. S Moodlem nepracuji
10. Vyhovuje ti víc učení pomocí Moodle serveru než klasická výuka?
 - a. Rozhodně
 - b. Spíše ano
 - c. Mám to tak nastejno
 - d. Spíše ne
 - e. Určitě ne
 - f. Moodle neznám

11. Moodle je dle tvého názoru
 - a. Velmi prospěšný, vidím v něm budoucnost
 - b. Prospěšný, nicméně má své chyby
 - c. Módní záležitost, která za chvíli omrzí
 - d. Pro výuku nevhodný, není nad tradiční koncept vyučování
12. Jakou známkou bys Moodle ohodnotil/a?
 - a. 1 (nejlepší)
 - b. 2
 - c. 3
 - d. 4
 - e. 5 (nejhorší)
13. Jak často tvoji učitelé používají Moodle?
 - a. Pravidelně
 - b. Občas
 - c. Zřídka
 - d. Nikdy
14. Tvoji učitelé dávají na Moodle zejména:
 - c. Testy, ankety, studijní materiály, úkoly, fóra atd.
 - a. Pouze úkoly a studijní materiály
 - b. Prakticky nic
15. Chtěl/a bych, aby učitelé Moodle více využívali?
 - a. Ano
 - b. Ne
16. Uvítal/a bys školení o možnostech a využití Moodle serveru?
 - a. Ano
 - b. Ne